

NÀO-QUÂN
Đường Đông - Ba - Huế
Giấy thép số 82
Giấy thép: **TIẾNG-DÂN - Huế**

**Muốn trừ dêu
xấu, không chỉ
bằng làm dêu
lành.**

THƠ CHO BAN VĂN NỮ GIỚI

Khí-uru-Sinh

học lương bổng cao mà lại còn công
trong tay để sẵn, đồng tiền, tiền
suy mà mua chức xa xỉ, (nhà) từ từ
lại trở nên một mối hàng hóa để
thương nghệ sĩ lấy. Phương chỉ
người ta nên coi sự bất lương của
học công là một cái điều hại vì sự
lợi nhơn công mà ra chứ không
nên coi nó là một phương thuốc để
đặt cái nạn hủi nhơn công. Cái đó

Mỗi một cá nhân phải bảo hiểm năm
muôn đồng vang một đô thị là mở
ra một cái kỷ nguyên mới cho trong
bảo hiểm giới này. C. L.

Dư luận ở Hà thành đối với các cô thiếu nữ tự tử, rất chú ý. Các cô chỉ cần các cô tự hóa thành như các cô chết nên thơ, các cô chết thương cảm nhất, các cô chết thành thành tiên... Chỉ thấy thế mà tự hỏi: như vậy thì còn biết bao nhiêu các cô chết của chế em khác, trong mấy láe này nó đáng cỡ là chú g đến là đường nào! mà sao không

Này em ơi, cái chỗ khuyêp điếm
cần tra luận đó, chẳng qua vì cái
sân nhu nhược của người mình
mà ra. Và vì nhu nhược, vì không
hào sảng, nên muốn sống trong cái
khó khăn, em đến ích mịch, nên
mời lâu lâu lại này ra cái tư tưởng
hàn đới. Chן còn nhớ, ngày nào
chן em là người trong cái công viên
nọ, em về đi với chị những chuyện
khó khăn trong tình duyên. mà giờ
vẫn giữ đôi hoi hàng châu em rồi
lại cả Hóm nay chị yêu như là
mà ước ao được có em đây để
khuyến em hãy đánh những hội lụy
kia mà thoát đi chuyện khó....
Đôi lời sơ lược em thấu tình cho.

BÌNH-TAM NGUYỄN

ANNAM LỊCH SỬ

HÃY NÊN

HÚT THUỐC LÁ JOB

ĐÔNG - DƯƠNG
Tại Hạ-ngiệp-viện Pháp

(Tiếp theo)

Quan Tổng trưởng thuộc địa.
— Lại cần phải phân biệt chính trị phạm và thường phạm.

Những chính trị phạm mà bị đầy thì không phải đầy đi Guyane. Còn những người phạm về những vụ án sát, tuy tội nặng đến mức tử hình cũng xem như thường phạm, phải đầy đi Guyane.

Brucke. — Thế là không có âm sát chính trị sao?

Pierre Tallattinger. — Chắc chắn là có.

Quan Tổng trưởng thuộc địa.
— Về việc này phải nói cho rõ ràng mới được.

Michel Gelsdoerfer. — Mà cũng phải nói cho ngay thẳng thật là.

Quan Tổng trưởng thuộc địa.
— Phải.

Vì sao Hội đồng đã hình lại xử người phạm về âm sát chính trị là tù chung thân?

Vì đồng cộng sản nói tự mình là chủ động trong vụ âm sát ấy để lấy tiền dùng cho việc đảng.

Tôi xin hỏi các ngài: người ấy đi giải người sẽ cướp tiền thì có thể xử theo như thường phạm được không?

Theo chính phủ thì là được lắm đó!

M. L. O. Frossard. — Nhưng chỉ đến 1.500 tu phạm kia mà!

Quan Tổng trưởng thuộc địa.
— Đó là một lý, còn một lý nữa là đất Guyane rộng bằng 1/3 đất Pháp, thế mà chỉ có 40.000 dân.

Vì thế dễ dàng cho tư phạm Đông-dương trốn đi lại, theo như quan Toàn-quyền Alexandre Varenne nói là một số sách sẽ tốt hơn các chỗ khác trong Guyane.

Alexandre Varenne. — Đó lại là chuyện khác.

Quan Tổng trưởng thuộc địa.
— Chắc các ngài cũng biết rằng ở sự Đông-dương hai bên nơi đông bằng tốt hơn ở nơi gần bờ.

Ông Siegel đã trả lời một lần đại ý công sự lợi lợi nói như vậy.

André Marty. — Như nhau, phải, nhưng tôi biết làm.

Alexandre Varenne. — Muốn từ nay chúng ta đừng đem chuyện này 1.500 tu phạm đi Guyane nữa, tôi xin nói như hôm nay.

Trước hết phải cho ai ấy đến biên như nhau về hệ thống thường phạm mà quan Tổng trưởng vừa nói đó.

Chắc ngài cũng đã biết rằng nếu thật là "thường phạm" như ngài vừa nói đó thì bây giờ tôi không cần phải nói đến làm gì nữa. Nhưng trong những sa chúng ta ở Đông-dương trong một năm nay tu phạm này cũng có biết rằng ngoài những cảnh tù phạm mấy vụ âm sát — nói âm sát thường cũng được đi — còn rất đông người bị đưa qua lại vì lòng hiếu hăng của họ.

Tôi sợ rằng tại chỗ đó, chính phủ không phải làm nhiều điều làm nữa. Mà ở Đông-dương làm điều đó không cần tốn kém mà không tốn kém lại.

Theo ý tôi, thì chính phủ không nên làm cho đất Guyane thành ra một thuộc địa tội lỗi và gét người như bây giờ, không lẽ sao? Tôi lại không biết...

Ernest Outrey. — Chính ông không biết nhiều đó!

Alexandre Varenne. — Phải, tôi không tự phụ biết nhiều, nhưng...

Ernest Outrey. — Nghe giọng nó, các ông rất lấy làm lạ. Ông có làm Toàn-quyền về Đông-dương kia mà!

Ông chủ tịch. — Ông Outrey, không phải phiên ông nói mà!

Alexandre Varenne. — Tôi nói đây là

VIỆC TRONG NƯỚC

TRUNG-KỲ THỜ THIÊN

Vì có gì mà làng Vạn Xuân không có lễ trưởng?

Ngày 24 April, làng Vạn Xuân thuộc tổng An-ninh huyện Hương trà, đã mở cuộc cúng cử Lễ trưởng. Cuộc cúng cử ấy do quan huyện Hương trà làm chủ tọa, ban bồi đồng trị sự thì có một viên thông lại một viên thừa phát và một viên Chánh tổng An ninh họp tại đình làng ấy từ 7 giờ sáng đến 12 giờ, tất cả quan viên chức sắc và dân đinh, lương, giáo làng Vạn Xuân đến bỏ thăm.

Công cụ buổi mai, có những người đóng cử và số thêm như sau đây:

1/ Ngô Hàng phó lý trưởng hiện chức người giáo được 16 tiem.

2/ Lê bá Khả kiêm nhiệm chức người lương được 2 tiem.

3/ Nguyễn viết Ngật khóa sanh người lương được 27 tiem.

3/ Lê khắc Hiệp cử phẩm giáo sư lãnh phó tri bộ hiện chức được 12 tiem.

Thế là Nguyễn viết Ngật được thăng số, song quan còn muốn tài cử một lần nữa. Buổi chiều đầu tiên của lễ đã đến lại lễ lễ khác Ngô Hàng được 25 tiem. Lê bá Khả được 3 tiem. Nguyễn viết Ngật được 50 tiem. Lê khắc Hiệp được 11 tiem. Vậy là lần tài cử này Nguyễn viết Ngật được thăng số mới lần nữa. Vì có phép công bình thì Ngật đã được công cử làm lý trưởng một cách rất xứng đáng; như thường viết Ngật người thông minh ấy đã nhận chức lý trưởng và đã ra hành công trạng dịch rồi. Song từ đó đến nay đã hơn 40 ngày mà thấy làng Vạn Xuân chưa có lý trưởng. Sự chậm trễ ấy không rõ bởi có gì? 1) 2) 3) 4) 5) 6) 7) 8) 9) 10) 11) 12) 13) 14) 15) 16) 17) 18) 19) 20) 21) 22) 23) 24) 25) 26) 27) 28) 29) 30) 31) 32) 33) 34) 35) 36) 37) 38) 39) 40) 41) 42) 43) 44) 45) 46) 47) 48) 49) 50) 51) 52) 53) 54) 55) 56) 57) 58) 59) 60) 61) 62) 63) 64) 65) 66) 67) 68) 69) 70) 71) 72) 73) 74) 75) 76) 77) 78) 79) 80) 81) 82) 83) 84) 85) 86) 87) 88) 89) 90) 91) 92) 93) 94) 95) 96) 97) 98) 99) 100)

THANH HÓA

Nội khổ riêng của dân huyện Quảng Xương

Cải lương đại kéo từ tháng 9 năm ngoái, vụ lúa tháng 10 mất sạch, chỉ có ai có ruộng giàu nông giống thì còn được thu hoạch nhiều ít.

AI MUỐN ĐI CỎI PARIS?

Nhân dịp đầu xuân ở Kinh Đô Paris, chủ tiệm chụp ảnh KHANH KÝ có tổ chức một cuộc du lịch rất lớn, bất kỳ dân ông hay dân bà, ai muốn đi đây, tiệm KHANH KÝ cũng nhận lãnh. Mà những người đi với M. KHANH KÝ thì có lợi nhiều lắm, vì M. KHANH KÝ đã thương lượng với các hãng tàu, xe lửa và Hotel Restaurant ở Paris tính giá tiền thật rẻ cao hơn các hãng khác (bây giờ là một tháng thì lại sự giá tiền xuống) ở trong và ở ngoài Paris cộng với tiền tàu từ Hải phòng hay Tourane tới Paris độ chừng như sau đây:

Hạng nhất hai hạng 2650\$
Hạng nhì 1970.
Hạng ba 1300.
Hạng tư (entre-pool) 950.

Cuộc du lịch hoàn hảo cho thuộc địa này rất là to lớn, người nào có tiền chút đỉnh cũng đến đây đi chơi, dịp này là coi bất kỳ không khác cả trong thế giới. Ai chưa có giấy thông hành cư giới thì hỏi tiệm chụp ảnh KHANH KÝ sẽ chỉ cho mà xin hay là lấy giấy của họ cũng được.

AI không cần tiền một lần thì trả tiền cho tiệm chụp ảnh này trả quá nửa phần tiền cũng được.

Khi đi tàu và khi qua Paris vẫn có người của tiệm KHANH KÝ thông thạo và họ tay để lâu để chờ họ ăn chỗ ngủ từ 16 và chỉ đến đi chơi.

Càng nhiều người đi, càng nhiều giá tiền càng rẻ chừng này.

Có ba chuyến đi độ chừng tháng năm, tháng sáu và tháng bảy tây ai đi tháng nào, xin nhận chỗ trước 15 ngày là một tháng hay là ai muốn đi riêng không cần người dẫn đường chỉ tay về nhà Hải phòng Marseille không mà thôi thì đi tháng nào cũng được.

Hạng nhất hai hạng độ chừng 17.000 francs
Hạng nhì 12.000
Hạng ba 7.900
Hạng tư 4.500

AI muốn biết thêm điều gì cứ viết họ cho

M. KHANH - KÝ
54 đường Bonnard Saigon

Năm nay lúa chiêm không cấy được, các hoa lợi khác như: ngô, khoai, đậu, vừng, dưa bầu cũng vì nặng má đi đời nhà ma. Kỳ tháng 2 năm nay, nhà nước thấy tình hình như vậy, cho mỗi suất đình làng 1500, các phủ huyện khảo đều lãnh về phát cho dân ăn, duy chỉ huyện Quảng Xương không lãnh. Vì có sự đòi, nhân dân lần này làm đơn vay bạc ở nông phủ ngân hàng đồng lập, đưa quan huyện độ bầm đi lấy, nhà bạc vay mỗi đầu nay chưa thấy. Nghe dân kỳ hội đồng nhà Banque mới rồi, có bàn rằng: dân Quảng Xương không được vay.

Tại sao vậy?

Àn gì mà làm vụ lúa tháng 10 năm nay? Lại một nỗi sưu thuế đến nơi, mà huyện Quảng Xương lại phải làm trước hết.

Một người dân trong huyện VINH

Hai người ở Nga về bị bắt

Có hai người thiêu niên trong đảng cộng sản vừa ở Nga về, để chờ lương chỉ bộ cộng sản ở Vinh, vào trọ ở nhà một người đầu k oán tên là Nguyễn Long ở phố Đệ nhị nhưng hai người một thêm dò biết tung tích, nên hai người ấy và chủ nhà đến đã bị bắt giam xét.

T. B. T. V.

NGHỆ AN

Ruộng chịu thuế không cả trăm mẫu

Chúng tôi là dân làng Ngọc Diên, tổng Hoàng Long phủ Hưng nguyên có đơn oai khiếu như sau:

Nguyên làng chúng tôi cả diện thổ về đời Tự Đức là 190 mẫu, còn ngoài mấy mẫu là đất không cấy được, ấy là theo bộ cũ. Còn Tòa Cadastre đặc lại bây giờ cũng chỉ có 207 mẫu. Thế mà tiền thuế gia tăng cộng đến 338, dân chúng tôi đành chịu không chịu hơn 100 mẫu.

Cả dân làng đồng ý tôi lý trưởng xin làm đơn kêu nại giảm bớt mà lý trưởng xử rồi thôi. Vì để vậy thì có hại cho dân mà lý trưởng được lợi; nếu kêu ra Nhà nước phải địa bộ về minh bạch thì mất mối lợi thu bồi mà kia đi.

Lâu nay những làng diện bất cấp bộ, ai kêu cũng được giảm cả duy làng chúng tôi hào lý phó đồng, qđ không kêu và không nhận địa bộ tâu đặc về mà phải bỏ cho minh bạch, nên dân chịu số thuế ruộng không ỷ thật là oan khốc.

Mong chính phủ minh xét tra oai khiếu giảm cho dân được như.

Đồng dân làng Ngọc Diên

QUẢNG BÌNH

Xét nhà bắt người từ tung

Nhà ông Di ches ga Bô Trạch cũng bị xét.

Ngày 11 Mai quan phủ Quảng ninh về xét nhà ông Hoàng thành Đồng giáo sư trưởng Trung quân ở làng Văn la. Cũng ngày ấy quan Lãn đem lính tập về xét nhà ông Nguyễn Tiem giáo sư trưởng Liên Thiện ở làng Xuân hòa. Ngày 12 Mai, về xét nhà ông Lê đình Kháng giáo sư ở làng Võ xa. Mấy ông ấy bị tổng giám ở lao động nơi.

Cũng ngày 11, 12 Mai, quan An

HÀN-VIỆT TỬ-ĐIÊN: đường là HỒN-SÁ-VAN DANH TỬ - GIẢI ĐẶC MỸ: Hàng 101 7350 - Hàng thường 0580 Nhận mua trước đại cục 1500 Đào-duy Anh. Huê

quan Hậu, quan huyện Lê thủy đem lính tập đi xét những nhà ông Lê quang Đức giáo sư trưởng Phó chánh, nhà trợ ông giáo sư Nguyễn Tiem ở làng Thuận trạch trường Liêm thiện, nhà ông Phạm xuân Hiếu giáo sư trưởng Mỹ trạch ở làng Thượng phong.

Nhà ông giáo Cự (Đại phương, nhà nhà Cửa khai (Mỹ Duyệt), nhà Lý Sáng ở Quy Hòa, nhà viên Cự ở Mỹ טוב, nhà khóa Đờ ở Trung lực, nhà khóa Võ và khóa Trạc ở Tân duyệt, nhà Giám Đĩnh ở An xa. Mấy người trên này đều đồng giám cả và có bắt mấy người dưới này nữa: Cựu Đẩu ở An xa, Cựu Chuyên và cựu Lê Niêm ở Thạch bản. Chưa rõ câu chuyện ra sao?

Học liê

Tin mùa màng

Mùa màng năm nay mười phần mất hết 6, 7; nơi mất nặng, nơi mất nhẹ: Con nhà nông rất khổ.

Học bài

QUẢNG NAM

Mỏ tre dác quá

Năm nay trời hạn lúa khoai đều khô mất, lại giá rẻ bán không được, mà mỏ tre kuo lại được giá. Ở làng Chiên đàn, thầy Chuah tuần tổng tên là Nguyễn Hiếu, nhơn nhíp xỏ rận này, đi toàn các xích hậu trong thôn quê, sai tăng dịch của thầy rình xách mỏ tre của bọn dân can' đem về, kể có dôi chục cái, rồi viết phiếu cho dôi dân các xích hậu bị mất mỏ ấy tới, cứ mỗi cái mỏ tre phải chuộc 2500, xin xỏ lấy lục cổ g mốt 1500 là ít.

Thương hại cho dân quê ngày đêm canh tuần cực khổ mà còn phải chực ngược chực xuôi cho đủ món tiền chuộc mỏ tre này.

Biết chuyện

CHÁNH TÔNG LÂM CẦN

Mới đây có lệnh nhà nước sắc một người bản xứ đi thầy binh. Thầy Tông Thân Thượng chúng thôn hành việc ấy, đi đến tổng làng rừng nhà, hề nhà nào có đứa con trai lớn nhỏ bệnh hoạn gì mặt tẻ, chỉ trong nhà có thể chạy vạy như ngựa hoặc có vật gì cầm cổ được, thì không có thể thật với thầy đặt, đầu nhà ấy có cha già mẹ yếu, hoặc đứa con ấy có bệnh không thể đi đứng, thì thầy cũng bắt phải khai gí, nhà để bàn ghế bát đĩa van rầm lên. Đí gọi là một thái ai thần thái tráng kiện và tinh nguyên đi, chớ nhà nước có buộc như bắt thuế đinh đâu mà thầy làm như thế?

Đào Tông Thượng

CAI CHÍNH

Trong bài HỘI-ĐỒNG ĐỀ-HÌNH Ở HÀN-ĐIÊN trong số bản trước có mấy chỗ sai như sau này:

L. - Tạng 1 cột 5, dòng 26: không nhận có chân trong V. N. Q. D. Đ. ở Hongay, xin đọc: e ở Gia lâm và Văn nam.

II. - Trang 1 cuối cột 6: đọc: Tô Chân trả lời . . . có lẽ được.

Tòa Kiểm duyệt bỏ trọn bài

AI CÓ CON

mà thầy «NƠI THỀ-THAO» cũng đều muốn mua

«NƠI THỀ-THAO» cho con

AI CHƯA CÓ CON

mà thầy «NƠI THỀ-THAO» cũng đều muốn cho

mau có con để mua

«NƠI THỀ-THAO»

VIÊN-ĐỆ ĐÔNG-HỜI

CHÔNG NHƯ PHÉP TIỀN...

Chỉ trong một tuần lễ, thuộc

BỒ-HUYẾT-KHU-PHONG có thể

chữa khỏi các bệnh: Phong thấp, tê

liệt, đau lưng, nhức xương v. v... của

quí ông quí bà.

Nên hỏi tại các hiệu Đại-

lý thuộc THAM-THIÊN-ĐƯỜNG.

https://tieuu.hopto.org

